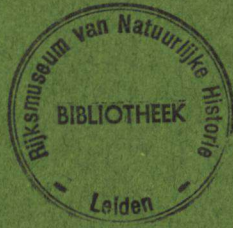

16 no. 3-1982

DE KORHAAN

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

de Korhaan

Verenigingsorgaan van Vogelwerkgroep "Het Gooi & Omstreken."

Redactie : Henk hardon
Maarten Klomps
Andries Stoker

Redactieadres : Gabriëlgaarde 42, 1241 AM Kortenhoef, 035-62478

Illustraties : Ab Noorman, Maria Zwart en Youko Buma

Typewerk : Marianne Harder
Yvonne van Klaveren

Verzending : Bep Dwars- van Achterberg, Prinsenstraat 15, Hilversum
035-233973

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.

De auteurs zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdrage.

Inleveren kopij: uiterlijk 15 augustus

Inhoudsopgave:

57	:Redactioneel
58	:Aktiviteiten programma
59 - 60	:Bestuursmededelingen
60	:Verslag bijeenkomst betreffende het uitzetten van Korhoenders op de Westerhei
61 - 62	:Winterwaarneming van een Zwarte Wouw
62	:Verslag van weekend Ameland
63	:Verslag van de excursie naar de Hondsbossche zeevering
64	:Verslag van de excursie naar Texel op 20 maart 1982
65	:DE fietsexcursie in de Eempolder-noord
66 - 75	:Vogelmensen
76	:Het Wa meer uit mijn jeugd
77 - 80	:Veldwaarnemingen

Redactioneel

Voor ons „Vogelmensen“ zitten de broedvogelinventarisaties er weer op. Er zijn het afgelopen voorjaar weer verscheidene gebieden geïnventariseerd, laten we hopen dat de gegevens ook dit jaar weer „vlot“ verwerkt worden, zodat de verslagen in de komende Korhaan gepubliceerd kunnen worden. Vergeet U wat dit betreft uw fenologie formulier niet in te sturen?

Op het moment wordt binnen leefmilieu 't Gooi e.o. (dit is het overlegplatform van de gezamenlijke Gooise milieugroeperingen) gesproken over de oprichting van een onafhankelijk milieueducatie centrum. Hier zullen al deze organisaties een plaats in moeten krijgen met hun activiteiten. Onze V.W.G. juicht dit initiatief erg toe en hoopt dat de plannen te realiseren zijn.

Het lagieskamp heeft onlangs helaas in negatieve zin de publiciteit gehaald, dit i.v.b.m. de waterontrekking door de gemeente Bussum voor de beregening van de voor hen zo belangrijke sportvelden. De werkgroep Lagieskamp heeft onlangs een rapport over dit gebied uitgegeven, het is in de V.W.G. bibliotheek aanwezig. Ook zijn door deze werkgroep beheersrichtlijnen opgesteld. Het is te hopen dat de gemeente Bussum zo spoedig mogelijk met het opvolgen van deze adviezen begint, anders is binnenkort dit natuurgebied voorgoed naar de knoppen.

De CDA-fractie in de tweede kamer heeft schriftelijke vragen gesteld aan de ministers van Volksgezondheid, CRM en landbouw over de verlaging van het waterpeil in het ruilverkavelingsplan Eemland. Daar men terecht vreest dat dit fatale gevolgen zal hebben voor de hiet aanwezige weidevogelpopulatie. Laten we hopen dat voorgenoemde partij ook het CDA-thuisfront van deze gevolgen weet te overtuigen.

Momenteel exposeren twee van onze V.W.G. leden in het bezoekerscentrum „Corversbos“. De U inmiddels welbekende Maria Zwart met o.a. de originelen van de tekeningen die in onze Korhaan zijn verschenen en Paul Lodewijkx die schitteren telopnamen heeft gemaakt in het Nederhorst den Bergse Blijkpolder gebied.

Mocht U na het lezen van het artikel over „Vogelmensen“ tot de konklusie komen dat U tot geen van de hierin genoemde categorieën behoort, dan verwacht de redactie voor het verschijnen van de volgende Korhaan een originele beschrijving van uw kwaliteiten. Voorts wenst de redactie U een prettige en vooral vogelrijke vakantie.

Aktiviteiten programma

- Zondag 29 augustus We maken een wandeling door het landgoed Oud-Naarden, o.l.v. Ilco van Woersem.
Oud Huizerweg 12, verzamelen voor de boerderij om 8.30 uur.
- Zaterdag 4 september Dagtocht naar het waddeneiland Texel, o.l.v. Yves Vogel.
Vertrek 5.15 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. Telefonisch opgeven voor 31 augustus bij Joke Hardon.
- Dinsdag 14 september Werk-contactavond, dit is de eerste avond na de vakantie om weer eens wat bij te praten, en misschien heeft Adrie Vermeule nog wel wat waarnemingskaartjes te sorteren voor ons.
We verwachten u in de Godelinde-Scholengemeenschap te Naarden, om 20.00 uur.
- Donderdag 23 september Ledenavond.
Zoals gebruikelijk worden deze avonden gehouden in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg 146 te Hilversum.
Aanvang 20.00 uur.
De heer P.C van Spanje uit Zwanenburg zal op deze avond 3 films vertonen.
-Watervogel wel en wee-
-Steltlopers en waadvogels-
-Koudekost-
- Zondag 26 september We maken een excursie op het landgoed Monnikenberg o.l.v. Henk Harder.
Verzamelen op de parkeerplaats bij de boerderij, (landgoed oprijden) tijd 8.00 uur.
- Dinsdag 5 oktober Avifauna-avond, een ieder die geïnteresseerd is, is van harte welkom, om 20.00 uur in de Godelinde Scholengemeenschap te Naarden.
- 8-9-10 oktober Weekend Ameland, houdt u deze data alvast vrij.
We verblijven weer in kampeerboerderij de "Westhoek" te Buren.
Opgave door overmaking van f50,- voor 27 september en door telefonisch contact op te nemen met Joke Hardon. (Postgiro V.W.G. 2529179) met vermelding Ameland.
- Dinsdag 12 oktober Werk-contactavond, om 20.00 uur in de Godelinde-Scholengemeenschap te Naarden .
- Zondag 24 oktober Excursie naar de Huizerpier, o.l.v. R.v. Maanen.
We verzamelen om 8.30 uur bij de pier.

Voor deelname aan excursies kunt u zich opgeven bij
Joke Hardon telefoon 02154-18804

Bestuursmededelingen

* Korhoenders:

We ontvingen antwoord op onze brieven aan Rijksuniversiteit Groningen en het Rijks Instituut voor Natuurbeheer (RIN). RU Groningen (G.J. de Vos) voelt met ons mee, als wij zeggen weinig vertrouwen te hebben in resultaten van experimenten, waarbij Korhoenders worden uitgezet, terwijl maatregelen tot biotoopverbetering zijn nagelaten. Het is echter nog steeds niet bekend, waardoor Korhoenders in Nederland dreigen uit te sterven. Mogelijk spelen inteelteffekten ook een rol. Vandaar dat experimenten, waardoor bloedverversing plaatsvindt de moeite waard zijn, ook als geen biotoopverbetering plaatsvindt.

Verder beaamt de RU dat afschieten van Kraaien en Eksters mogelijk tot gevolg heeft dat het aantal in het gebied zal toenemen (vestigen niet-territoriale vogels).

Het RIN (Drs. F. Niewold) deelde mee zijn bedenkingen tegen het plan reeds bij het Gooisch Natuurreservaat te hebben geuit. Hij schrijft te vermoeden, dat GNR nu daadwerkelijk wordt gekonfronteerd met de gevolgen van een beheer, dat gedeeltelijk gecoaseerd is op het aantrekkelijk maken voor andere activiteiten dan die welke gericht zijn op natuurbelevingswaarde.

* Vogelbescherming wil meer leden. De contributie bedraagt f 30,-. Als attractie ontvangt ieder nieuw lid het boek "Vogel... hoe heet je?" tegen verzendkosten. Opgeven via Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.

* Gemeente Hilversum zond ons een verzoek om broedvogelgegevens van het Spanderswoud. De gegevens zullen worden gebruikt bij het opstellen van een beheersplan.

* Boekhandel Zwaan, Alkmaar (tel. 072-111427) biedt de serie "Vogels in Friesland" aan voor f 39,50 (oude prijs f 105,-).

* De Vogelherkenningskursus wordt dit najaar op de volgende data gehouden: 12-19-16-oktober, 2-9-16-november
Inlichtingen: 035-62099

* SOVON herstructurering: Vogelwacht Utrecht en Vogelwerkgroep het Gooi zijn gevraagd zitting te nemen in een voorbereidingscommissie. Ronald Huyssen (Utrecht) zal ons vertegenwoordigen.

* Subgroep Avifauna vergadert dit najaar op 5 oktober. Ieder lid is deze avond welkom.

Nieuwe leden:

mw. A.H.M. Wevers-Vogelaar, Herdersweg 5, 1272 AG Huizen, 02152-53964
A.A.A. Vendrig, Dammerweg 111, 1394 GF Nederhorst den Berg, 02945-3519
mw. C. de Vries, Wintergroen 22, 1273 TK Huizen, 02152-55465
mw. H. Ideler, Noordereinde 57, 1243 JJ 's-Graveland
F. Rossberg, Fazantenhof 78, 3755 EJ Eemnes, 02153-89493
G. Langenbarg, K. Doormanlaan 260, 1215 NV Hilversum, 035-42586
J. Miedema, Verschurestraat 114, 1222 CR Hilversum, 035-833321
G.A. v. Rossem, LijZij 62, 1276 GM Huizen, 02152-52606
G. Flentrop, Meentweg 43, 1261 XS Blaricum, 02153-83726
mw. N. Tiggelaar, Talmastraat 25, 1272 GZ Huizen, 02152-50813
M. Hinterding, V. Kinsbergenlaan 35, 1215 RP Hilversum, 035-40520
A. Grobde, Randweg 119, 1403 XN Bussum, 02159-19540

Adreswijziging:

S. de Vries, Botholsedijk 32, 3646 AB Waverveen

Korrektie:

mw. L. Blom-v. Moorst, Dorresteinsweg 123a

VERSLAG BIJeenkomst OP 13 APRIL 1982 LEDEN VWG BETREFFENDE HET UITZETTEN VAN KORHOENDERS OP DE WESTERHEI.

Naar aanleiding van een verzoek van leden op de jaarlijkse ledenvergadering vindt de bespreking over bovengenoemd onderwerp plaats.

Zo'n 15 tal leden zijn gekomen om over dit onderwerp van gedachten te wisselen.

Rob Moolenbeek schets in het kort de thans door het GNR gevolgde procedure. Hij is op 21 maart door de heer Jaspers gebeld. Hieruit volgde een gesprek op 23 maart waarbij Trijnie Stoker eveneens aanwezig was. De heer Jaspers legt uit waarom men tot uitzetten heeft besloten, waar de vogels vandaan komen en welke methodiek men denkt te volgen. Men wil 3 of 5 (afhankelijk van subsidie van het WNF) Korhanen uitzetten. De vogels komen van een kweker uit Brabant en zouden zeer schuw zijn. Diverse instanties zijn benaderd om advies. Het Rijkinstituut voor Natuurbeheer ziet er niet zoveel in, directie Faunabeheer staat achter het projekt. Op 24 maart ontvangt Trijnie een brief van de rentmeester de heer Dhont, waarin deze de plannen bekend maakt en hoopt op een positieve opstelling van de VWG. Op de laatste bestuursvergadering heeft het bestuur geprobeerd een standpunt te bepalen betreffende het uitzetten van vogels; Korhoenders in het bijzonder. Besloten is zo spoedig mogelijk RIN en RU Groningen om adviezen te vragen.

Bij de aanwezige leden blijkt na enige discussie een gematigd optimisme te bestaan over het slagen van deze proef. Niemand heeft echt principiële bezwaren tegen het uitzetten van Korhoenders echter in dit geval komt uit de discussie naar voren:

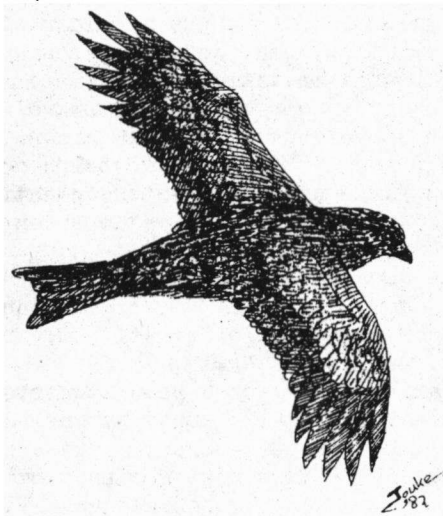
- Het plan lijkt wat overhaast te zijn ontstaan en uitgevoerd.
- Milieugroeperingen in het Gool zijn te laat ingeschakeld.
- Het uitzetten wordt afgekeurd als kraaiachtigen (en mogelijk andere soorten) ter plaatse op onnatuurlijke wijze worden "weggenomen".
- Het RIN advies, op verzoek van de VWG opgesteld wordt nauwelijks (vele menen geheel niet) tot uitvoer gebracht.
- Door verwaarloosd beheer van de heide is een biotoop ontstaan (storingsvegetatie) die o.a. uitermate geschikt is voor kraaiachtigen. Alleen door verandering van biotoop kan een nuttig effect verwacht worden voor Korhoenders.
- Lijnrecht tegen het advies van het RIN in zijn dit jaar grote stukken (tot 7 ha aan één) afgebrand.

Inmiddels zijn er 4 Korhanen na een week in de kooi te hebben gezeten tegelijk losgelaten. Zover ik weet zijn er geen waarnemingen gedaan door leden van de VWG. De hanen hebben kleurringen om de poten. Volgens een krantenbericht zou 1 haan door een hond zijn doodgebeten. Volgens niet bevestigde berichten zou het echter om 2 doodgebeten hanen gaan en zouden rangertjes van het WNF veren van nog een haan gevonden hebben. Tot op heden dus (helaas) alleen pessimistische berichten.

WINTERWAARNEMINGEN VAN EEN ZWARTE WOUW (MILVUS migrans)

F. van Klaveren

Tijdens een tochtje door Gooilust te 's Graveland, kwam ik langs de noordzijde van dit landgoed, dat grenst aan een weidegebied van \pm 15 hectare. Dit is één van de stukjes waar je, wat de landgoederen betreft, interessante waarnemingen kunt doen, zoals grote aantallen Bergeenden en weidevogels en roofvogels. Ook deze keer, ik spreek van 23 januari 1982, voelde ik al enige spanning (als grasduiner heb je wel eens zulke kriebels) toen ik langs de rand liep, die zo'n drie meter hoger ligt dan het weiland. De Zwarte Kraaien waren wat drukker dan gewoonlijk en ook de Buizerden, drie tot vier in getal, schenen onrustig. Eigenlijk iets te laat zag ik van rechts, boven het weiland, een donkere roofvogel komen, iets hoger vliegend dan ooghoogte. Op het eerste moment dacht ik aan een Buizerd, maar al gauw merkte ik de opvallend lichte kop op, lichtbruin tot beige gekleurd, met donkere randen langs enkele kopveren, waardoor de kop enigzins geschubt leek. De vogel was slanker dan de Buizerd, met meer kiekendiefachtige vleugels. De bovenzvleugels toonden een afwisseling van drie kleuren bruin, nl. de kleine vleugeldekveren lichtbruin, de armvleugeldekveren middel tot donkerbruin en de slagpennen (arm- en handpennen) donkerbruin tot donkergrijs. Een combinatie die ook door Glutz von Blotzheim beschreven wordt en zeer goed afgebeeld staat in het gidsje van Lars Jonsson. Juist door deze afbeelding herkende ik de vogel als Zwarte Wouw. Jammer genoeg was de staart niet goed te zien, omdat de vogel ongeveer op ooghoogte vloog, maar het was alsof de staartpennen niet allemaal even lang waren, want de staart had van opzij een ravelig uiterlijk. De romp was donker gekleurd met weinig (zichtbare) tekening. De vogel zweefde slechts zelden, en dan nog met horizontaal gehouden vleugels, net zoals in de gidsen beschreven wordt. De schaarse zweefvluchten leken meer op glijvluchten tussen de vleugelsslagen, die wat sneller waren dan die van de Buizerd.

Glutz von Blotzheim geeft voor de herfsttrek de maanden augustus tot oktober aan en voor de terugtrek maart tot mei (met nadruk op de maanden augustus en mei). Een datum als 19 februari (1966) wordt erg vroeg genoemd en daar januari data zeer schaars zijn (hij noemt 19 jan. 1907, 31 jan. 1965 en 28 jan. 1967), achtte hij het overwinteren nog niet als bewezen. Waarnemingen van Zwarte Wouwen in het winterseizoen zouden eerder vergissingen moeten zijn met Rode Wouwen.

De Avifauna van Midden-Nederland geeft als vroegste datum 4 maart 1954 (Wageningen) aan en het archief van de VWG bevatte als "winterwaarneming" slechts één kaart, nl. 9 jan. 1967 te Oud-Loosdrecht.

Al met al een voor buitenstaanders een misschien moeilijk te accepteren waarneming, temeer ik de waarneming alléén heb gedaan (jammerlijk). Misschien dat er uit de omgeving van het Gooi nog een uitzonderlijk vroege waarneming zal komen die deze winterwaarneming wat meer leven in kan blazen. Wellicht dat op deze soort wat meer gelet kan worden, vooral tijdens tellingen.

Literatuur:

- Alleyn, W.K., et al, 1971, Avifauna van Midden-Nederland
- Glutz van Blotzheim, et al, 1971, Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Frankfurt am Main: PP 97-136.
- Jonsson, L, 1976, Vogels in hun eigen omgeving: Tuin en Park: PP28-29
- Waarnemingen archief, Vogelwerkgroep 't Gooi e.o.

VERSLAG VAN WEEKEND AMELAND

W. F. C. Langendorff.

Vrijdag middag 4.15 uur vertrek van 24 van de 50 vogelaars van het Ooster-spoorplein, de overige 26 zijn eerder of van elders vertrokken.

Onze reis verliep voorspoedig door het mooie poldergebied, de sfeer in onze auto was zeer goed te noemen zodat we zeer snel in Holwerd waren. De pont lag al klaar, dat kwam goed uit, want ik was echt aan een bakje koffie toe en vele met mij denk ik.

De overtocht heb ik heerlijk op 't benedendek doorgebracht heerlijk tussen water en wind, daar geniet ik altijd van.

Om 20.15 uur waren we dan op Ameland waar de bus al klaar stond. Na enkele minuten waren we in ons vogelkwartier, waar onze gastvrouwen ons opwachten met 'n heerlijk kopje koffie. Daarna installeren en de fietsen halen. De groepen werden ingedeeld en het programma opgemaakt. De volgende morgen was het vroeg dag, nl. 5.30 uur en de volgende 4 groepen gingen op pad: 2 groepen naar het oostelijk deel en 2 groepen naar het westelijk deel.

Onze groep trok o.l.v. Yves en Adrie naar het westen, richting vuurtoren, door het bos en langs de kust. In het bos zagen we Kepen en Mezen eten, langs de kust: de Groenpootruiter.

Ik noem alleen de belangrijkste soorten, natuurlijk.

De dag vloog dan ook om en ik was wat blij dat we allemaal achter de nassi zaten, want ik had me 'n honger, ik was niet te stillen. Er bleef dan ook van die hele grote pan geen korrel rijst over.

De volgende dag (de laatste jammergenoeg) togen we oostwaarts, 'n werkelijk heel mooi gebied waar we genoten van de vliegkunst van de Blauwe Kiek en waar m'n metgezellen de Velduil konden bewonderen. Ik was natuurlijk aan 't dia's maken van Bergeenden, dus heb ik hem niet gezien (komt nog wel).

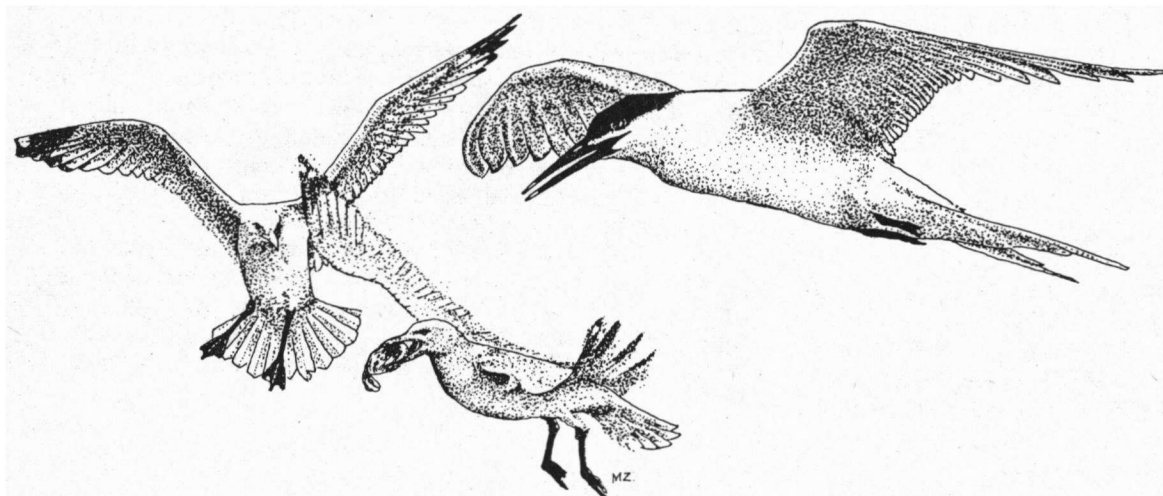
Toen we tenslotte onze balans opmaakten, kwamen we aan ± 115 soorten. Een respectabel aantal, vind ik. Het waren 'n paar geweldige dagen, die altijd in m'n herinnering blijven.

Tenslotte wil ik eindigen met mijn dank uit te spreken voor: Joke en Erika, de moeders der kookkunst en Yves, Adrie, Jelle, Fred, Arthur, Ilco en Hans, die dit weekend ten volle hebben doen slagen.

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR DE HONDSBOSSCHE ZEEWERING, DE PUTTEN EN HET ZWANENWATER

H. van Oosterhout

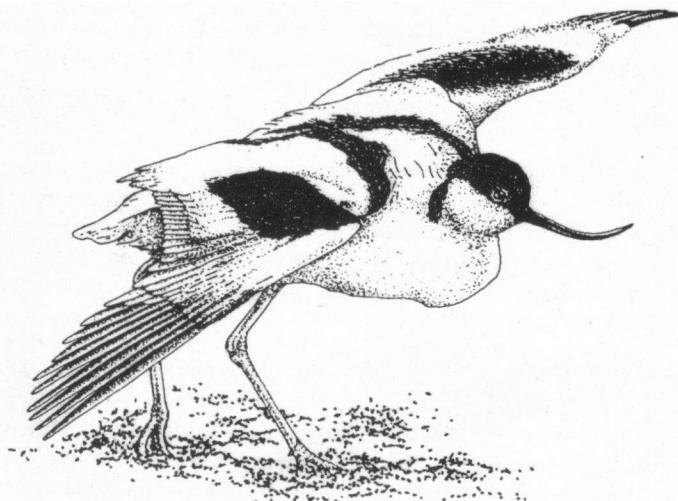
Op zondag 4 april jongstleden vertrokken we met 17 man om 6.45 uur vanaf het Oosterspooplein richting de Hondsbossche Zeewering. Twee mensen, die met de auto zouden komen, kwamen niet opdagen, zodat we met 4 auto's erg opgepropt moesten zitten. Het was zeer mistig onderweg, zodat we niets zagen. Toen na vijf kwartier rijden de Hondsbossche Zeewering in zicht kwam was het nog steeds mistig. We installeerden ons op het terras van Paviljoen Minkema alwaar nog twee vogelwerkgroepleden zaten. Geleidelijk aan verdween de mist en telkens kon je één pier meer in zee zien liggen. Op de pieren zaten een paar meeuwensoorten en een paar Scholeksters. Vlak voor het terras vlogen de hele tijd een paar Graspiepers op en neer. Toen de mist grotendeels voorbij was kwam de zeetrek pas goed op gang. In het totaal passeerden wel zo'n 90 grote Sterns onze post en wel zo'n 5000 Zwarte Zeeëenden. Op een gegeven moment vlogen er zelfs drie Jan van Genten langs. Onze soortenlijsten groeiden en groeiden. Nu weer een Dodaars, dan weer een Dwergmeeuw; het hield niet op. Ook veel eendensorten passeerden onze post, waaronder Kuifeenden, Tafeleenden, Slobeende, Grote Zeeëenden en ga zo maar door; te veel om op te noemen. Langzamerhand begon de zeetrek een beetje af te nemen en we besloten naar de Putten te gaan. Wat we daar zagen overtrof onze stoutste verwachtingen. Wel 55 Kluten, 2 Lepelaars, een paartje Nijlganzen, 2 Torenavalken en ga zo maar door. De temperatuur was ondertussen al opgelopen tot 16° C en de zon scheen dat het een lieve lust was. Sommigen konden de verleiding niet weerstaan en gingen heerlijk in het gras liggen zonnen terwijl de anderen doorliepen. Op een gegeven moment zagen we zelfs een Boerenwaluw en toen was de lentestemming pas echt compleet (alhoewel; één Zwaluw bengt nog geen lente!). Nadat iedereen genoeg gezond had gingen we naar het Zwanenwater. Vier mensen waren toen al afgevallen omdat ze eerder naar huis moesten. Toen we het Zwanenwater ingingen zagen we meteen al 2 Barmsijsjes en 2 Goudhaantjes. Ook waren er een paar Bruine Kiekendieven baltsvluchten aan het ondernemen en tevens een paar Dodaarzen die de lentekriebels in hun hoofd hadden gekregen en luidkeels aan het baltsen waren. Voorts werden er veel Wintertalingen en Slobeenden gezien en een drietal Waterrallen gehoord. Na deze zeer geslaagde excursie gingen we naar een ijswinkel in Hilversum alwaar we poffertjes en ijs aten en onze waarnemingen aan elkaar uitwisselden. De slotsom was dat er 78 soorten op deze excursie zijn gezien.

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR TEXEL OP 20 MAART 1982

C. Westeneng

Zaterdagmorgen vertrokken we met 14 mensen in 4 auto's tegen half zes uit Hilversum richting Den Helder, waar we de boot van 7.30 naar Texel namen. Als binnenkomertje van de dag lag er naast de veerboot een Roodkeelduiker op ons te wachten. Na een paar kilometer op het eiland gereden te hebben zagen we de eerste van enkele honderden Smienten en Scholeksters, die we die dag zouden zien. Bovendien waren er veel Goudplevieren. Verder gingen we, langs de waddenkant, met z'n baaien en plasjes. Daar zagen we - uiteraard - verscheidene soorten eenden en steltlopers. Ook een Roodhalsfuut en Parelduiker waren even te zien. Tot dan toe was het redelijk goed weer geweest; wat zon, maar een behoorlijk frisse wind, waar je graag je jas voor dichtknoopte. Vooral toen later de zon wegtrok en er wat nevel op kwam zetten was het niet aangenaam buiten. Dat verhinderde ons niet om bij de Schorren een flink eind langs de dijk te lopen en wat Steenlopers en Kluten,

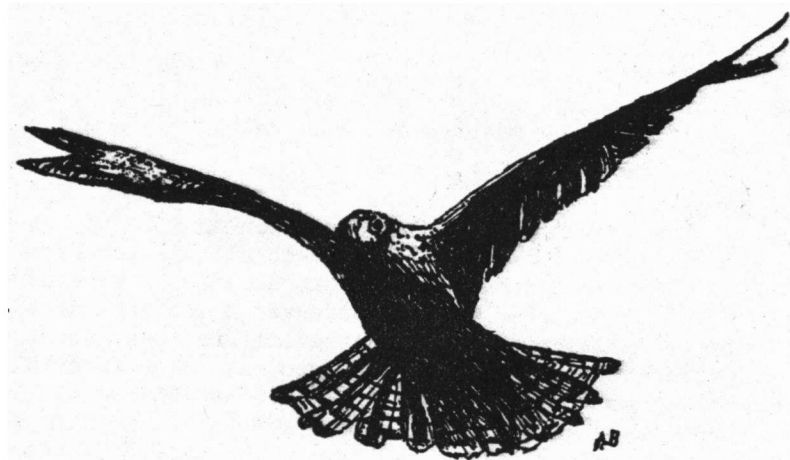
Bontbekplevieren en een Witte Kwikstaart te zien. In de Eierlandse polder, waar we stopten om een paar Patrijzen en een Blauwe Kiekendief te bekijken, kregen we het aanbod van een Texelaar om een bijzonder plekje te bezichtigen. Dat wilden we natuurlijk wel. In een hoog tempo bracht hij ons bij een leegstaande villa, met een achtertuin van 26 ha, bestaande uit duinen en een uitgegraven meertje. Een prachtig terrein, eens behorende aan de heer Jochems (van de theaters), nu eigendom van de gemeente Texel. We hadden bijna een uur nodig om het meertje te ronden over een zeer smal paadje tussen het manshoge riet en duindoorn. We vonden er twee dode Zeeëenden, maar ook een levende Winterkoning en Rietgors. Op de slikveldjes achter de vuurtoren waren enkele honderden Rotganzen, die met z'n allen een rondje vliegkunst boven ons hoofd lieten zien. Prachtig. Later bij de Horsmeertjes en de Mokbaai waren 2 Canadese Ganzen en de eerste Lepelaar. Onderweg had ook nog een Sperwer ons pad gekruist. In totaal zagen we zo'n zeventig soorten vogels. Op het parkeerterrein van de boot dronken we ons laatste, lauwe, kopje koffie op en verlieten voldaan het mooie eiland Texel. Het geheel stond onder de deskundige leiding van Yves Vogel.

DE FIETSEXCURSIE IN EEMPOLDER-NOORD

A. Vermeule

Op de kille morgen van zondag 2 mei begonnen wij met 10 deelnemers om circa 07.00 uur aan onze excursie in de Eempolder. Als eerste liet zich de Grote Lijster bewonderen, waarna een baltsende Watersnip te bekijken en te beluisteren was, ondanks de koude, harde wind. Op zo'n morgen in mei is de polder vól vogelgeluiden. Dat alleen al maakt een bezoek hieraan méér dan waard. De volgende ontmoeting was die met een roepende en een baltsende kiekendief. Even daarna zagen we enkele late wintergasten zoals Kramsvogels en Goudplevieren. Ook zomergasten zoals alle zwaluwsoorten trokken aan ons oog voorbij. In een waai, er vlak bij, zagen we enige Zomertalingen. Ook een Rietgors liet zich horen. Donkere wolken trokken zich samen en we besloten terug te keren naar de Wakkerendijk. Als toegift kregen we nog baltsende Kemphanen te zien, met hun mooie kragen. Het kon niet op want ook een Groenpootruiter en een Zwarte Ruiters kregen wij nog in het oog. In totaal werden 41 soorten waargenomen. Geen gek resultaat voor zo'n kort bezoek aan deze mooie polder. Laat dit alstublieft zo blijven, dát is de wens van alle VWG-ers!!!

Enkele soorten die ook waargenomen werden: Paapje, Tapuit, Oeverloper, Zwarte Stern, Gele Kwikstaart en vele anderen. We werden er "tureluurs" van!!

VOGELMENSEN x)

Jan Meyerink. (veldornithomanoloog)

Veel is er reeds geschreven over vogels. Boeken over veldkenmerken, gedrag, zang, verspreiding etc. zijn in overvloed te vinden.

Deze literatuur is echter tot stand gekomen dankzij de mensen die de vogels bestudeerd hebben.

Merkwaardig genoeg is er weinig gepubliceerd over deze lieden, waarvan we overigens niet precies weten hoe ze te noemen. (waarnemer, vogelaar, ornitholoog, vogelkundige, vogelliefhebber en ga zo maar door).

Sinds vorig jaar is daar enige verandering in gekomen. De Engelse veldwaarnemer Bill Oddie heeft een boekje geschreven over de verschillende typen vogelaars, waarbij hij grote aandacht aan hun gedrag heeft besteed.

Het boekje is bestemd voor degenen die de vogelkunde niet al te serieus nemen en die over een gezonde dosis humor beschikken.

Graag zou ik u kennis laten maken met de belangrijkste gedeelten uit dit boekje, die ik verder met eigen ervaringen heb aangevuld en aangepast aan Nederlandse omstandigheden.

De grote vraag is, hoe noemen wij onszelf.

Ornitholoog

Deze soort bezit een buitengewoon grote wetenschappelijke kennis van alles wat met vogels te maken heeft. Hiervoor is minstens een universitaire biologie-opleiding nodig.

De normale vogelfiguur is geïnteresseerd in wat de vogel is en beperkt zich tot het uiterlijk van het dier. De ornitholoog daarentegen verdiept zich ook in het innerlijk en kijkt wat de vogel doet. De ornitholoog is het serieuze type, hij is de wetenschapsman die zich niet bezig houdt met het aanleggen van jaarlijsten en het houden van "big days". Hij is ver verheven boven het amateuristisch geklungel van b.v. vogelwerkgroepen. Als u denkt aan de bovenstaande voorwaarden te voldoen, kunt u zich ornitholoog noemen.

Vogelkundige

Dit zijn meestal wat oudere mensen die denken iets van vogels te weten. Hun veldkennis reikt echter lang niet zover als die van de hierna te noemen veldwaarnemers. Het zijn meestal vriendelijke mensen, vaak voorzien van wandelstok of paraplu. Ze genieten van het observeren van vogels.

Dit soort vogellui maakt verre reizen, liefst naar zonnige landen, om daar op hun gemak vogels te kijken. Kamperen in tenten is er niet bij. De vogelkundige overnacht altijd in een hotel of pension, waar ook de warme maaltijd wordt genuttigd.

De vogelkundige is steeds onberispelijk gekleed. Hij heeft voor elk type terrein aangepast schoeisel en kleding.

De kijker wordt vaak in de tas gedragen.

Dikwijls worden groepen waargenomen, die op een gedisciplineerde wijze achter een lieder aanlopen.

De vogelkundige verplaatst zich meestal per auto of autobus. Er worden zowel mannelijke als vrouwelijke exemplaren van deze soort waargenomen.

Oddie beschrijft de voortgebrachte geluiden als volgt:

mannetje: een aanzienlijke reeks welluidende klanken.

vrouwtje: een zacht "aaaah", waarschijnlijk ten gehore gebracht zodra een opvallende soort wordt waargenomen.

x) Dit artikel is met toestemming van de auteur overgenomen uit Ficedula 16 (3) oktober 1981.

Vogelliefhebber

Zo noemen de volière-bezitters zich. Iemand die een groenling of een putter in een kooi opsluit en daarvan geniet is een vogelliefhebber.

Hij zorgt inderdaad erg goed voor z'n vogels, die het naar zijn mening veel beter bij hem hebben dan in de vrije natuur.

Een vogelliefhebber beschouwt het als een gunst voor de vogel als die in zijn kooi mag wonen.

Als u er zo over denkt, noemt u zich dan vogelliefhebber.

Vogelaar

Vroeger was dit een goede naam voor ieder die aan vogels deed. De vogelaar nam de vogels niet alleen waar, hij wist ook precies wat hij waarnam.

Nu het observeren van vogels echter erg populair is geworden, is het aantal vogelaars sterk toegenomen. Er zijn er zoveel dat het woord vogelaar z'n exclusiviteit heeft verloren. En wie z'n hobby tot een specialisme heeft gemaakt, en wie meer dan de gemiddelde vogelmens van vogels afweet, vindt dat hij dan toch wel tot een bepaald soort elite mag behoren.

Hij noemt zich dan geen vogelaar, maar

Veldwaarnemer

Juist, dat is de term die ook nu nog de nodige exclusiviteit bezit. De veldwaarnemer besteedt het grootste deel van z'n vrije tijd aan het observeren van vogels. In tegenstelling tot vogelaars, die wachten tot een vogel voorbij komt, is de veldwaarnemer aktiever. Hij gaat er achteraan, jaagt ze op, bestudeert ze. De veldwaarnemer is ook degenen die lijsten bijhoudt van hetgeen hij heeft waargenomen. Hij is even fanatiek als b.v. een postzegelverzamelaar, alleen hij verzamelt waarnemingen.

Alle veldwaarnemers houden lijsten bij, ook als ze dit niet openlijk toegeven. De veldwaarnemer gaat altijd gekleed in een liefst versleten, groen jack. De kleding mag vooral niet te nieuw lijken. Men moet aan de kleding duidelijk kunnen zien welke ontberingen de veldwaarnemer heeft moeten ondergaan tijdens het vervolgen van vogels.

Het verdient dan ook aanbeveling om een nieuw gekocht jack eerst ca. een maand in de tuin te leggen. Bij gebrek aan regen moet deze periode worden verlengd totdat de gewenste schimmelvorming is opgetreden. De veldwaarnemer draagt maar één soort kleding welke voor alle terreintypen geschikt is (of niet, dat is onbelangrijk). Hij draagt z'n kijker natuurlijk nooit in de tas. Het is goed de kijkertas meteen na de aankoop weg te gooien. De kijkerriem mag bestaan uit touw. Het is geen bezwaar hieraan aluminium ringen te bevestigen van doodgevonden geringde vogels. Verder zit er aan de kijkerriem altijd een regenkapje die de oculairs moet beschermen.

Kenmerkend voor de veldwaarnemer is echter, dat dit kapje altijd in de nek wordt gedragen, Anders is het veel te lastig. In de halve seconde die het kost het kapje te verwijderen kan de waar te nemen soort juist verdwenen zijn. Een veldwaarnemer draagt natuurlijk nooit een wandelstok of paraplu, hoogstens een stok om in struiken verborgen zittende soorten op te jagen, zodat ze gedetermineerd en daarna op de lijst bijgeschreven kunnen worden. Als u veldwaarnemer wilt zijn dan nog de volgende tip:

Gebruik nooit, maar dan ook nooit in het bijzijn van anderen een determineergids.

De veldwaarnemer gebruikt n.l. nooit een boek, hij kent z'n soorten. Hij heeft wel boeken, maar die staan netjes thuis ongebruikt in de kast. Oddie beschrijft veldwaarnemers als gespannen, eerzuchtig, zelfzuchtig, oneerlijk, wantrouwig, lomp, arrogant, pedant, onsentimenteel, maar vooral jaloers.

Niet alle veldwaarnemers hebben al deze eigenschappen maar de meesten toch wel drie of vier. Zelf heb ik er vier of vijf, afhankelijk van de stemming. Er zijn ook veldwaarnemers die al deze kenmerken missen, maar om hen kun je niet lachen en dus zijn ook zij niet volmaakt.

Geluid: Dikwijls obsceen "Shat, Jesms, Klarezooi, etc."

Trekroep: "Nog wat bijzonders gezien"?

Een veldwaarnemer is meestal behangen met apparatuur zoals kijker, telescopen, statieven, rugzak, fotocamera's, lenzen, etc. Uit zijn zak steekt de checklist, een notitieboekje en een potlood.

Nog een tip: draag alstublieft nooit een hoed (kenmerk voor vogelkundigen), maar een gebreide muts.

Op vakantie overnacht de veldwaarnemer steeds midden in de natuur in een tent. Hij gaat volledig gekleed te bed, klaar om zo gauw als de zon opkomt op pad te gaan. Van deze soort worden bijna alleen mannelijke exemplaren waargenomen. Het is nog onduidelijk hoe zij de tijd kan vinden de soort in stand te houden. Vooral daar toch van deze soort grote aantallen juveniele exemplaren worden aangetroffen.

Ornithomaan

Ja, dit is eigenlijk geen soort maar een ondersoort. Elke ornithomaan is een veldwaarnemer, maar niet elke veldwaarnemer is een ornithomaan.

Terwijl een veldwaarnemer wel wat aan vogelstudie doet, leeft de ornithomaan alleen voor de lijst. En daarvan heeft hij er vele, zoals b.v.:

Een levenslijst (lijst van soorten die hij ooit ergens heeft waargenomen).

Een nederlandse levenslijst (lijst van door hem in Nederland waargenomen soorten).

Een jaarlijst (lijst van soorten in een bepaald jaar).

Een nederlandse jaarlijst (lees hiervoor maar dan voor Nederland).

Een maandlijst (soorten in een bepaalde maand).

Een excursie lijst (soorten waargenomen tijdens I excursie).

Een vakantielijst (soorten waargenomen tijdens I vakantie).

enzovoort.

De eerste lijst is verreweg de belangrijkste. De grootste wens van elke ornithomaan is dat achter elke soort een kruisje geplaatst kan worden. Hij zal niets nalaten om dit te bereiken. Het belang van de vogel telt niet, alleen het belang van zijn lijst. Zo kan het voorkomen dat de ornithomaan naar het Lauwersmeer rijdt om de Morinelplevier af te strepen, daarna naar Z. Limburg voor de Roodkopklauwier en dan is er nog juist tijd om op de Veluwe de Kleine Vliegenvanger op de lijst te verzamelen.

Een goed kenmerk van de ornithomaan is dat hij dikwijls aan de telefoon hangt, de juiste plaats van een pas waargenomen zeldzaamheid noteert en er naar toe vliegt. Een ornithomaan doet bijna nooit zelf een eerste ontdekking.

Er is I lijst waaraan een ornithomaan niet durft te denken. Dat is de lijst van soorten die hij nog nooit heeft gezien. Het wordt in ornithomane kringen dan ook als zeer onbeleefd ervaren wanneer gevraagd wordt of een bepaalde soort reeds op de lijst staat. Zo kan de vraag: "Heb je al Dwerggans op de lijst?" de ornithomaan in grote verlegenheid brengen wanneer hij de soort inderdaad nooit heeft gezien. In zo'n geval kun je je gezicht nog enigszins redden door te zeggen: "Ja, waarschijnlijk, hij zat alleen zover weg dat ik hem niet durfde op te schrijven".

Jaloezie is een van de belangrijkste kenmerken van deze soort. Niets is erger voor de ornithomaan dan dat hij van een vriend hoort dat deze een zeldzame soort heeft bijgestreept terwijl hijzelf de soort juist heeft gemist. Dit is heel erg.

Meestal zal hij nog navragen: "Waren de kenmerken duidelijk"? Dit in de hoop dat de waarnemer zich mogelijk heeft vergist. Wanneer de beschrijving echter onmiskenbaar is blijft er nog maar één ding over. Je doet alsof je je vriend niet gelooft.

Het is heel gebruikelijk dat je de waarneming pas aanvaardt zodra je ook zelf de soort veilig op de lijst hebt kunnen aanstrepen.

Terminologie gebruikt door ornithomaan

Ik heb de in engels-talige landen gebruikelijke uitdrukkingen onvertaald gelaten. Dit is in ornithomane kringen zeer gebruikelijk. Het bedenken van Nederlandse synoniemen kost n.l. tijd. En deze tijd kan natuurlijk veel beter gebruikt worden voor het doen van zeldzame waarnemingen.

A tick

Een nieuwe streep op de lijst (dus een nieuwe soort voor de waarnemer).

Opmerking:

Om een soort als nieuw voor de waarnemer te mogen aanstrepen moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan. Hieronder volgen de richtlijnen van de D.B.A. (in goed Nederlands: Dutch Birding Association). Ik had u reeds uitgelegd waarom dit niet vertaald is.

1. de soort moet zich bevinden in het gebied van de D.B.A.-checklist.
2. de soort moet reeds op de D.B.A.-checklist staan.
3. de soort moet behoren tot de categorieën A, B of C.
4. de soort moet vrij en wild zijn. Geringde vogels kunnen pas 24 uur na het loslaten worden geteld.

Toelichting:

Punt 1- Wat je in het buitenland waarneemt mag dus niet worden geteld. Het heeft dus geen enkele zin meer om Falsterbo, de Gamarque of IJsland te bezoeken.

Punt 2. Een nieuwe soort voor Nederland mag dus niet worden geteld. Het is niet duidelijk hoe men dan ooit de lijst denkt uit te breiden.

Punt 3. De categorieën hebben betrekking op het hoevaak en wanneer voorkomen in Nederland. Er schijnt nog een categorie D te bestaan, maar daarvan wordt in de checklist geen uitleg gegeven. Tot nu toe kon niemand mij meer over deze geheimzinnige categorie vertellen.

Punt 4. De vogel moet dus vrij en wild zijn. Vrij wild is dus niet voldoende. Ik ken enkele ornithomanen die, voordat ze een Rose Spreeuw loslieten, het beestje eerst Franse cognac te drinken gaven in de hoop dat het dier zich dan wild genoeg zou gedragen om hem op de lijst te kunnen noteren.

Helaas voor hen was de vogel niet meer in staat rechtuit te vliegen. Hij bleef wankelend op de voliëre zitten terwijl hij de melodie van het lied "En we gaan nog niet naar huis,.. " ten gehore bracht.

Om aan deze wantoestanden een eind te maken heeft de D.B.A. de 24-uurs regel uitgevaardigd. Hierbij is het geringde vogels niet meer toegestaan binnen 24 uur weer wild te worden. (Wat het ringen overigens met het al of niet tellen te maken heeft is zelfs de schrijver niet duidelijk).

Het is erg vervelend dat geringde vogels thans pas na 24 uur weer wild worden. Ik ken enkele ornithomanen die hun tenten bij een ringstation op een van de waddeneilanden hadden opgeslagen. Zij trachtten tevergeefs de Pallas 'Boszanger' 24 uur na het loslaten bij te schrijven. Ze misten de Grauwe Fitis aan de andere kant van het eiland.

A lifer

Dat is hetzelfde als een "tick" op de levenslijst. Dus een nieuwe soort voor de waarnemer.

A layman

Een leek.

Vogelmensen krijgen ongetwijfeld met dit soort mensen te maken. Je herkent ze ogenblikkelijk. Wanneer iemand het heeft over een vogelhuisje i.p.v. een nestkast, of over een verrekijker i.p.v. een kijker dan weet je met een leek te doen te hebben.

Een leek komt meestal bij je met de vraag: "Ik heb nu een vogel gezien, hij had alle kleuren. Wat kan dat geweest zijn?"

Wanneer je hem dan vraagt of er ook blauw en bruin aanzat, is meestal het antwoord: "Nee, maar wel groenachtig en zwart".

In de meeste gevallen heb je geen flauwe notie van wat de brave man (of vrouw) heeft gezien, Laat dit echter nooit blijken, het gaat ten koste van je reputatie. Zeg liever dat het een Vlaamse Gaai is geweest, 99% van de gevallen heb je dan nog gelijk ook.

De koeielw

De telescoop.

Dat is nu eens geen engelse uitdrukking, maar ik geef hem u toch omdat hij de laatste tijd nogal veel wordt gebruikt.

Het is u inmiddels duidelijk waarom ik er geen engels synoniem voor ga bedenken.

A big day

Een grote dag voor de ornithomaan.

Enkele keren per jaar houden ornithomanen een "big day".

Op zo'n dag is het de kunst zoveel mogelijk vogels op de daglijst te krijgen.

Je begint 's morgens bij zonsopkomst en eindigt 's avonds tegen een uur of

twaalf. Begrijpelijk ben je na zo'n dag intensief vogelen helemaal kapot.

Ornithomanen houden een "big day" graag op 1 januari om het jaar al gelijk met een flink aantal soorten te beginnen. U vraagt zich ongetwijfeld af hoeveel soorten er op zo'n dag worden waargenomen. Dat hangt af van de tijd van het jaar. In de maand mei wordt meestal het hoogste aantal gescoord.

Om u alle moeite en ontberingen van het zelf uitzoeken te besparen, hebben wij vroeger, toen we zelf nog in het ornithomane stadium verkeerden, dit voor u onderzocht.

Je begint 's morgens om 4 uur op "Twickel" voor alle bosvogels. Dan via het Westerveen voor Korhoen, Klapekster en Roodborsttapuit, naar de IJssel voor de Ooievaar. Daarna naar O.Flevoland voor de watervogels.

De Knardijk leverde enorme aantallen op in die dagen. Dan via het Zwarte Meer, voor de Purperreiger, terug naar Twente waar we in het Agelerbroek de Sprinkhaanrietzanger en de Blauwborst verzamelden. Tenslotte naar Azelo voor alle Uilen en de Nachtzwaluw. Tegen twaalf hadden we meestal meer dan 120 soorten. We waren geheel aan het einde van onze krachten en ... we misten nog steeds de Ringmus.

Om de echtgenotes van ornithomanen gerust te stellen: Het is een tijdelijke zaak met uw man. Het gaat echt wel over hoor, al kan het lang duren. Vraag het m'n vrouw maar.

A megatick

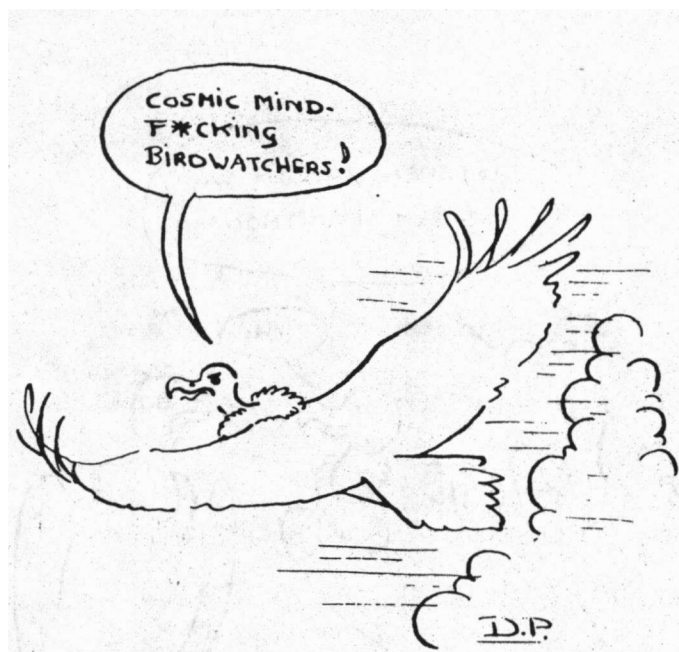
En zeer goede tick.

Bijvoorbeeld van een soort die minder dan 10x in Nederland is waargenomen.

A cosmic mind-fucker

Een zeer goede megatick.

Bijvoorbeeld van een niet alleen zeer zeldzame, maar ook een opvallende soort. (b.v. Groene Bijeneter of Monniksgier).

A first

Een eerste waarneming voor Nederland (dus niet voor de waarnemer).

To have a bird

Ornithomanen zien geen vogels, ze hebben ze. Er wordt altijd in de verleden tijd gesproken daar een soort pas telt zodra ze veilig op de lijst genoteerd staat. De juiste uitdrukking is dus: "Ik had gisteren nog een Krekelzanger".

To burn up

De agressiviteit van de ornithomanen blijkt weer eens uit dit gezegde. Wanneer er iets in de struiken beweegt dient dit eruit te worden gebrand (figuurlijk) om een determinatie mogelijk te maken. Dit "uitbranden" geschiedt meestal met een stok, of bij gebrek daaraan, met de telescoop.

To dip out

Een vogel missen.
Ik heb reeds verteld hoe verschrikkelijk het is een zeldzaamheid te missen vooral wanneer die door vrienden wel is gezien. In zo'n geval ben je "dipped out".

Being gripped off

Iemand opzettelijk een soort laten missen.

Voorbeeld 1. Je hebt zojuist een gestreepte Strandloper tussen de vegetatie gezien. Een passerende ornithomaan stelt de gebruikelijke vraag: "Nog wat bijzonders?"

Jij zegt: "Nee, niets bijzonders, waarop hij z'n weg vervolgt.

Voorbeeld 2. Je hebt zojuist een Scharrelaar waargenomen terwijl in de verte een groep ornithomanen nadert. Je gooit stenen naar de vogel zodat deze opvliegt en aan de horizon verdwijnt.

In beide gevallen zijn de collega's "gripped off".

Tot zover enkele veel gebruikte uitdrukkingen.

Determinatie

Zoals reeds is opgemerkt kent de veldwaarnemer z'n soorten. Wanneer het echter om zeldzaamheden gaat verdient het aanbeveling ter plaatse aantekeningen te maken.

Voorbeeld: Bovenkop iriserend zwart-groen.

Nek- en bovenzijde donker met geelachtig witte en lichtbruine vlekken.

Kleine vleugeldekveren donker zwart-groen met witte en lichtbruine randen.

Middelste vleugeldekveren donker met lichte uiteinden.

Grote vleugeldekveren als boven.

Slagpennen donker met lichte buitenvlaggen.

Staart donker groen-zwart.

Wangen donker, geen oog- of baardstreep.

Onderzijde purperkleurog-zwart.

Wit-roze oogring, gele snavel en donkerroze poten.

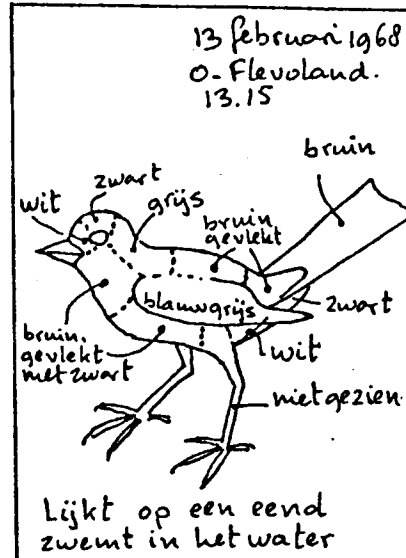
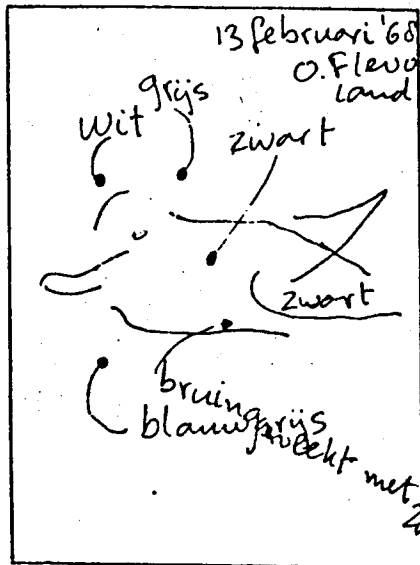
Je kunt echter ook noteren:

Een glimmend zwarte vogel met gele snavel.
Lijkt op een Spreeuw.

Beide aantekeningen zijn juist want het betreft een Spreeuw. De moeilijkheid bij het maken van aantekeningen in het veld is dat je de vogel niet uit het oog wilt verliezen en toch, zonder op het papier te kijken een schets met aantekeningen wilt maken. Een voorbeeld hiervan ziet u links-
onder.

Om deze problemen te ondervangen kunt u het best in aantekeningenboekje voorzien van een standaardvogel op elke bladzijde. Deze is dan ingedeeld in stukken zoals je dat wel ziet op wandplaten in slagerswinkels. Deze delen kunnen dan later beschreven worden. Zie voorbeeld rechtsonder.

In beide gevallen gaat het om de beschrijving van een Blauwvleugeltaling.

Een gedetailleerde beschrijving is nodig wil de zeldzame waarneming geaccepteerd worden door de C.N.A. (Comm. voor de Ned. Avifauna) of de C.T.A. (voor Twente). Zo'n commissie bestaat uit een aantal ervaren vogelmensen die niet alleen verstand hebben van vogels maar vooral ook van waarnemers.

Stel dat je een zeldzame soort hebt ontdekt. Het is dan de kunst om de commissie van de juistheid van de waarneming te overtuigen. Dit zou een stuk gemakkelijker zijn wanneer een andere ervaren waarnemer de waarneming kon bevestigen. Maar ja, dat betekent dan tevens dat een andere ornithomaan de soort eveneens kan afstrepen en dat is jammer. Want u hebt het begrepen, hoe meer soorten op de lijst hoe hoger je stijgt in aanzien.

De ornithomaan staat dan voor het dilemma, of een tweede waarnemer inschakelen, of de kans lopen dat je waarneming niet wordt geaccepteerd. In het laatste geval verlies je de soort natuurlijk zelf ook. Om de commissie dan toch te overtuigen kun je nog vermelden dat je bekend bent met de soort. Dat betekent dan dat je de soort eens, misschien lang geleden, eerder hebt gezien.

Er zijn gevallen bekend dat de wijze mannen van de commissie de waarneming retourneerden met de opmerking: "Waarneming niet geaccepteerd, commissie is bekend met waarnemer".

Nog enkele tips voor de beginnende ornithomanen.

Stal dat je een zeldzaamheid hebt gezien en je haalt er toch een ervaren waarnemer bij.

Helaas, je hebt je vergist. Het blijkt iets heel gewoons. Daar gaat je reputatie. Een zeer kwalijke zaak. Hoe red je je daaruit? Er zijn gelukkig twee mogelijkheden.

1. De tweede vogel.

Wat jij zag was inderdaad een zeldzaamheid, maar nu zit er vreemd genoeg ineens die gewone soort.

2. De afwijking (aberratie).

De gewone soort die je zag was een aberratie die veel op de zeldzaamheid leek.

Ik geef toe, het is geen sterk argument, maar het feit alleen dat je het woord aberratie kent, maakt een hoop goed.

Wanneer je een bevriend ornithomaan wilt jennen, vraag hem dan eens of hij al Kleinst Waterhoen op de lijst heeft. In 99% van de gevallen heb je succes. Degeen die beweert dat hij de soort wel eens heeft waargenomen spreekt onwaarheid. Wat is n.l. het geval? Uw schrijver is tot de conclusie gekomen dat deze soort niet bestaat. Dat wil zeggen dat hij in al die jaren van intensief vogelen de soort nooit heeft gezien. Vermoedelijk is de soort bedacht door ornithomanen die alle soorten reeds hebben gezien maar die iets te wensen willen o . . . leuden.

Zeewaarnemers

Tenslotte nog iets over deze ondersoort van de veldwaarnemers.

Het kenmerk is dat deze door sterk vergrotende telescopen de zee aftuurt in de hoop een Bont Stormvogeltje of een Wenkbrauwalbatros in de kijker te krijgen. Ieder die wel eens zeewaarnemingen heeft gedaan, weet dat het erg moeilijk is vlak boven zee, tussen de golven, vliegende vogels waar te nemen. Dezelfde moeilijkheden hadden 2 waarnemers waarvan de één een IJsduiker zag vliegen, terwijl hij dat z'n vriend duidelijk trachtte te maken.

"IJsduiker"

"Waar?"

"Vliegt naar het Westen"

"Waar is het Westen?"

"Rechts"

"Dus hij vliegt van links naar rechts?"

"Ja"

"Hoe ver weg?"

"Ik durf hem niet uit de kijker te verliezen"

"Probeer de richting aan te geven"

"Zie je die boot?"

"Er zijn wel honderd boten"

"Een rode boot"

"Ja, een grote rode boot"

"Nee, een kleine rode boot"

"Met een groen zeil?"

"Ja"

"Die heb ik"

"Daar is ie jaist voorbij gevlogen"

"Hoe ver voorbij?"

"Heb je die boot nog?"

"Ja"

"Ga dan naar rechts tot aan een Drieteenmeeuw"

"Zwemmend of vliegend?"

"Zwemmend"

"Ik zie wel vijftig Drieteenmeeuwen"

"Okke, de tweede van links"

"Dat is een Stormmeeuw"

"Nee, naast de Stormmeeuw"

"Ja, die heb ik"

"Nou, iets rechts daarvan zie je een jongetje"
"Ik zie geen jongetje"
"Rechts van die Drieteenmeeuw zwemt een jongetje"
"Dat is geen jongetje, dat is een meisje"
"O ja. En ze zwemt niet, ze is aan 't verdrinken"
"Heb je haar?"
"Ja"
"nou, dan ga je een, twee, drie.....tien, elf....tuintig, vijftintig, zesentwintig,.....een en dertig...veertig, vier en veertig, vijf en veertig, zes en veertig golven naar rechts, daar drijft wat hout en de IJsdruiker vliegt er over....NU!
"Ik heb de boot"

Tot zover dan deze gedragsstudie van mensen die zich met vogels bezig houden. Degenen onder u die meer over dit onderwerp willen weten, zou ik de hierna volgende literatuur willen aanbevelen.

- J.Kist - The lure of the list - Limosa 3/4 (1963) pag.167
J.A.Meijerink - Lautauszerungen des Feldbeobachters bei der Ernährung und bei der Balz (nog niet verschenen)
Bill Oddie - Little Black Bird Book - Eyre Methuen, Londen 1980.

'gisteren had ik nog twee kraanvogels'

HET WASMEER UIT MIJN JEUGD

Ab Noorman

Onder de rook van Hilversum ligt het Wasmeer, de gemeente Hilversum voerde het rioolwater naar deze plas, het stonk dan ook behoorlijk.

Aan de rand kampeerden vele Amsterdammers, die zelfs pootje baadden in het vieze water.

Maar, daar wil ik nu over schrijven, het was voor ons jongens een uniek gebied, "swinters om te schaatsen en het hele jaar om vogels te bestuderen. De stank bleef, maar daar wen je aan, voor ons was er veel te zien en te horen.

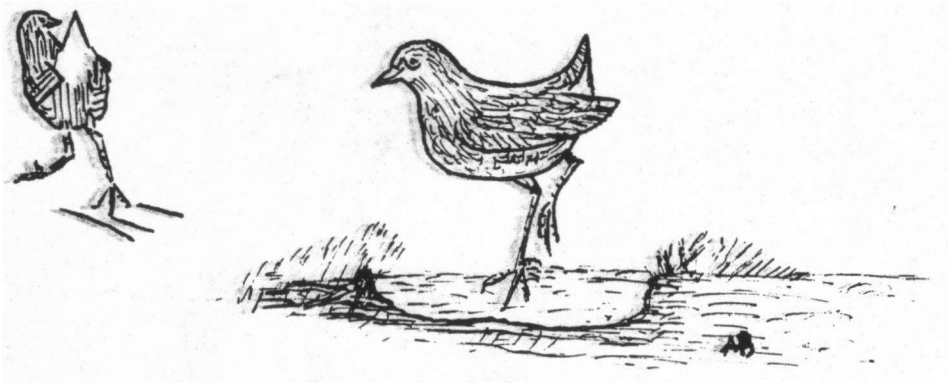
Er waren veel Watersnippen, als je ze stoorde, vlogen ze zig-zag weg, ze zijn erg schuw, stond je achter het riet of hoge brandnetels, dan kon je ze goed bekijken, wat zijn ze prachtig getekend en het lijkt wel of ze het weten en zich zelf bekijken in de waterspiegeling.

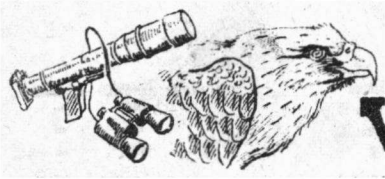
Indertijd waren er nog meer kleine plasjes, begroeid met vele wilde planten, o.a. wilgenroosje, zonnedauw enz... Hier waren ook veel vogels te zien, om wat te noemen, Tureluurs, Bosruiters, Witgatjes, Oeverlopers en alle soorten eenden, vooral in de trektijd.

Wij hadden het geluk, een porseleinhoen te zien, ze zijn kleiner dan een Waterral met rossig-gele onderstaart dekveren, poten groen, op de snavel een rood beugeltje.

Ons eerste vogelboek was "Zien is kennen" en we hadden een verrekijker uit de Hema, dit was ons grootste bezit.

Bergeenden waren er toen niet zo veel als nu, maar bij een vennetje bij Bluk hoorden we de nachtzwaluw en eenmaal hebben we hem gezien. Korhoenders zaten er meer als nu, Hagedissen ontelbare, Geelgorsen, Klapeksters en Wulpen. Het was een oord voor vogelliefhebbers om geregeld te bezoeken, hopelijk wordt het, dank zij het Goois Natuurreservaat, weer als vroeger.

Veldwaarnemingen

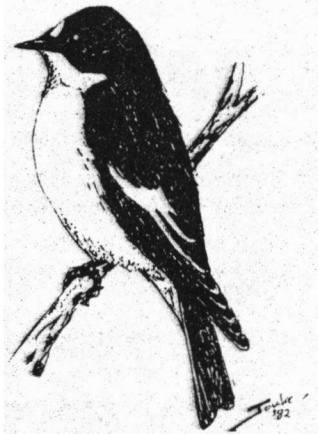
Samergesteld door Jos de Jonge (Gooi) en Ger Blok (Zuidelijk Flevoland)

Parelduiker	1	14-3	Spiegulpolder N. den Berg	AV
Geoorde Fuut	1	3-4	Dammerkade Ankeveen	FK/AS
" "	6	8-5	H'suns Wasmeer	GM/WM
Dodaarg	1	27-3	Emnes, wiel	FS
" "	1 pr	10-4	Schoonoord 's-Grav	FK
Woudaapje	1	8-5	Ankeveense plassen	L.H.S
Roerdomp	1	7-3	Visserij Naardermeer	HVO/EPF/EG
Purperreiger	1	18-4	Eempolder-N	RA/JA
" "	1	8-5	Stichtse Brug	GM/WM/EB
Ooievaar	1	9-5	Eempolder	JA
Lepelaar	1	18-4	Eempolder-N	RA/JA
" "	1	20-4	Stichtse Brug	AP/GR
Flamingo	1	18-4	Naardermeer	JVr
Kleine Zwaan	7 ad+8 juv	24-3	Eempolder-N	RA/JA
" "	1	31-3	Gooimeer/Naarderbos	RA/JA
Brandgans	7	24-1	Hilv. Meent zuidzijde N.meer	SP
" "	1	3-4	Eempolder-N, tussen andere ganzen	SP
Grauwe Gans	ca 210	3-4	" "	SP
" "	5	25-3	Naarder Meent al weken daar	IW
Krakeend	1 pr+3	3-4	Ankeveense plassen	FK/AS
" "	1 mn	18-4	Eempolder-N	RA/JA
Pijlstaart	1 mn+1 vr	8-3	Gooimeer voor Oud Naarden	AP/GR
" "	1 mn	19-3	Eempolder-N	AV
Smient	ca 40	21-3	Horstermeer, N. den Berg	JVr
" "	1 mn+1 vr	25-3	Gooimeer voor Oud Naarden	JV
" "	12	18-4	Muiderzand Naarden	JVr
Wintertaling	1 pr	13-5	Naarder Meent	IW
Zomertaling	3	27-3	Emnes, wiel	FS
" "	1 mn	4-4	Slikveld Muiderberg	SP
" "	3	18-4	Eempolder-N	AV
" "	4-6	16-5	Stichtse Brug	PD/EvdV
Slobeend	7	14-4	Polder Ankeveen	JVr
" "	9 mn+1 vr	28-4	Naarder Meent	IW
" "	2	8-5	Gooimeer bij Naarderbos	MZ
Mandarijneend	1 mn	7-3	In de Eem t.n.v. Eembrugge	JAR
" "	1 mn+1 vr	27-3	Sloot langs	HvdM/HMK
" "	1 mn+1 vr	20-4	Jachthuislaan Soest	hr.V
Bergeend	5 pr	13-4	Groeneveld	HvO
" "	7	18-4	Weiland bij Boekesteyn	
Casarca	1	21-3	's-Graveland	
Nijlgans	1	17-3	Muiderzand	JVr
" "	1 pr	13-4	Wijde Blick	YK/PV
" "	1 mn+1 vr	18-4	Berestein 's-Graveland	FK
Krooneend	1 mn+1 vr	31-3	Boekesteyn 's-Graveland	HvO
" "	2	18-4	's-Graveland Schaaep en	GL/YB
" "	2	14-5	Burgh	
Brilduiker	1	7-3	Naarderbos recreatieplas	RA/JA
" "	5	21-3	Gooimeer Naarden	JVr
" "	6	21-3	Wijde Blick	EB/WM
Buizerd	6	13-4	Laarder Wasmeer	JNR/e
Ruigpootbuizerd	1	5-4	De Zuwe Kortenhoeft	JVr
Havik †	1 nestjong	8-8(-81)	Waterleidingplas	MH
" "	1	21-2	Naardermeer, 4 bij Hilv.	HvO
Havik	1	30-3	Meent en 2 bij Visserij	
Sperwer	1	9-3	Stichtse Brug	MvH
" "	1 mn	13-4	gevonden Nigtevecht, was geringd 21-5-81	DB
" "	1 vr	15-4	Dood, tegen glas gevlogen	
Visarend	1	14-4	Hilv. Meent	SP
			Naardermeer Visserij	HvO
			Voortuin in Bussum. Zat op een spreek (die later ontsnapte)	JV
			Naardermeer. Had prooi maar moest die aan 2 Buizerds laten	HvO
			Stichtse Brug. Zet Tureluur te plukken	PD
			Ong. Bergse Pad.	GR/AP

Bruine Kiekendief	2 vr	5-4
Blaauwe Kiekendief	1 mn	29-3
" "	later 1 vr	
" "	1 vr	5-4
Grauwe Kiekendief	1 mn	2-5
Boomvalk	1	29-3
" "	1	2-5
Bontbekplevier	2	28-3
" "	3	2-5
Kleine Plevier	1	30-4
Strandplevier	1	30-4
" "	4	2-5
Goudplevier	60	7-3
" "	75	20-4
Watersnip	1	16-5
Bokje	1	28-4
Moutsnip	1	21-3
Walp	2 mn+2 vr	14-3
Regenwulp	2	20-4
Oeverloper	1	2-5
" "	1	13-5
Witgatje	2	21-2
Zwarte Ruiter	1	2-5
" "	1	9-5
Groenpootruiter	1	2-5
Kemphaan	7 mn+5 vr	5-4
" "	ca 150	13-4
Kanoetstrandloper	1	2-5
Krombekstrandloper	1	2-5
Kluut	ca 20	27-3
" "	30	3-4
" "	16	4-4
" "	6	11-4
Dwergmeeuw	5	2-5
Holenduif	1	24-3
Tortelduif	1	8-5
Koekoek (rossige vorm)	1	15-5
" (" ")	1	23-5
Ransuil	1	20-3
" "	1	24-3
" "	1	5-5
Velduil	1	13-2
" "	4	26-3
Bosuil	2	9-2
" (Rosse Vorm)	1	7-3
" "	1 nestjong	12-3
Bosuil	1	25-4
" "	1	14-5
" "	min 2	20-5
IJsvogel	1	21-3
" "	1	27-3
Kleine Bonte Specht	1	27-2
" " "	1	7-3
" " "	1 mn	10-4
Zwarte Specht	1 mn	15-5
Draaihals	1	2-5
Boomleeuwerik	1	10-5
Oeverwaluw	1	13-4
" "	2	15-4
Gele Kwikstaart	1	5-4
" "	ca 150	16-5
Rouwkwikstaart	7	17-3
Grote Gele Kwikstaart	3	17-3
Wielewaal	1 mn	13-5
" "	1 mn	26-5
Bonte Kraai	1	27-3
" "	1	8-5

Voeragerend	MvH
Stichtse Brug	RA/JA
Eempolder-N	
Stichtse Brug	MvH
Broekerpolder Ankeveen	WL/IN
Zanddijk Naarden	IW
Broekerpolder Ankeveen	WL/IN
Slikveld Holl. Brug	FK/MZ
Stichtse Brug	RA/HvO
Naarderbos	WL
" "	WL
Stichtse Brug	RA/HvO
Eempolder-N	AV
Oostermeent Huizen	AP/GR
Autoweg t.h.v. Naarderbos	EB
Zanddijk Naarden	IW
Horstermeer	JVr
Westerheide	AV
Oostermeent, OV 1)	GR/AP
Eempolder	RA/Exc
Vestinggracht Naarden	IW
Slootje Hilv. Meent	SP
Eempolder-N	RA/Exc
Boekesteyn 's-Graveland	IW
Eempolder-N	RA/Exc
Stichtse Brug	MvH
Eempolder-N	HW/IWS
Stichtse Brug	RA/HvO
" "	RA/HvO
Dammerkade, OV	FS/CSS
's-Graveland, OV	FK
Slikveld Holl. Brug	MZ
" Stichtse Brug,	FK/GM/WM/EB
Polder Ankeveen	WL/IN
Eempolder-N	RA/JA
Smithuyzerbos	GM/WH
Vuntus, samen met gewone	AV
Koekoek	
Oud Naarden	IW/RMa
Naarderbos, ook 27-3	AV
Magdalenabos Naarden	AP
Omg. voetbalvelden Muiden	MZ
Stichtse Brug	PD
Stichtse Brug	MvH/GvH
Achtereinde Bussum	EvdV/zJ
Gooilust 's-Graveland.	FK
Braakbalinhoud o.m. wesel/ hermelijn	
(Terugmeldings) Verkeersslacht offer gevonden door KV, 1 km vanaf plaats van ringen (21-5-81)	DB
Hoorneboeg	GM/WM
Tuinderij bij Baarn	MvH
Koggerbos M'berg (tijdens wandeling van MZ met kat):	MZ
Alarmkreten moedervogel + duik- aanval op kat (de kat spoot weg)	
" 't Mouttje" (eendjespark in) Bussum	RdB
Vecht N. den Berg	JVr
Groeneveld	FK/Exc
NW deel van Baarn. Al jaren een regelmatige verschijning	JAr
Laegieskamp Naarden	HvO
Lage Vuursche bos Hilversum	WM
Zandpad langs pad Mieuwersluis	AV
Westerheide	SP
Visserij Naardemeer. Met	HvO
Boerenwaluw	
Omg. Naarderbos	GM/HM
Eempolder-N	MvH
Stichtse brug	PD/EvdV
Sportvelder v.v. Huizen	AP/GR
Gooyergrecht Blaricum	WK
Zanddijk Naarden	IW
Oud Naarden	IW
Hilversum, OV	ME
Naarderbos, OV	MZ

Bonte Vliegenvanger	1 mn	22-4	Echosbos M'berg	MZ
"	1 mn	8-5	Tuin, rand van park Huizen	NPH
"	2 mn	11-5	Bachlaan Hilversum	AV
"	1	22-5	Boekestejn 's-Graveland	JF

BONTE VLEGENVANGER ♂

Grauwe Vliegenvanger	1	9-5	Kromme Rade Kortenhoeft	AV
Tapuit	2	18-4	Espolder-N	RA/JA
"	6	20-4	Huizer Pier	AP
"	4	24-4	Warandabergen Huizen	JV
"	2 pr	13-5	Naarder Meent	1W
Paapje	1 mn	8-5	Warandabergen Huizen. Met Tapuiten	JV
"	1 mn	9-5	Bezinkvĳvergebied Waterl. plas Loosdrecht	JJ
Roodborsttapuit	1 mn+1 vr	17-3	Ong. waterzuiv. Huizen	JV
"	1	20-3	Akkers Corversbos	GM
"	1	11-5	Hoorneboegseheide	MH
Zwarte Roodstaart	1	7-4	Gooitax Hilversum	FK
"	1 pr	11-4	Tuin, tegen stadspark Huizen	WPH
"	1 mn	13-4	Gauzenweg 27 Hilversum	AV
"	1 mn	3-5	Loods jachthaven Naarderbos	HHdr
Blauwborst	1 mn	18-4	Stichtse brug, foer.	AV
Nachtegaal	1	13-5	Naarderbos (ook 15-5)	JJ
"	1	15-5	Vuntus Loosdrecht	AV
"	1	10-5	Ankeveense plassen	LHS
Beflijster	2 mn	10-4	Gooilust 's-Grav.	FK
Grote Lijster	1	4-3	Meentweg Bussum	HvO/FV
"	1+1	8-5	Smitsmuyzerbos	GM/WM
Kramsvogel	1	16-5	Ong. Waterzuivering Huizen	1W
Glanskop	1 pr	18-4	Tuin Bussum	FvdV/z
Kuifmees	2 mn	14-3	Westerheide	AV
"	1	13-4	Boekestejn 's-Graveland	HvO
Koolmees	1 vr	25-10(-81)	Te Hilverbeek 's Grav. gevangen en gecontroleerd, 1104 km en 33 dagen van/na ringen (22-9-81) in Litouwen USSR	DB
Keep	1 mn	20-4	Heide N. van Witte Bergen, Laren, foer.	PA
Europese Kanarie	1	30-4	Bosplantsoen Naarden	HEGr
"	1	5-5	Boonkwekerij Huizen, zingend	1B
Sijs	1 mn+1..(?)	14-5	Tuin Huizen Man zingend Broedpaar of zeer late waarneming?	JV/W
Putter	12	7-3	Laarder Wasmeer	JMR/e
Kneu	min. 4 pr	13-5	Naarder Meent (Normaliter geen broedvogel hier, wel zo'n 700 m verderop)	1W
Ysgors	1 mn	3-4	Stichtse brug. Tussen Rietgorzen	PD

Tijdens het vogelen werden nog waargenomen een hermelijn, dood gevonden langs Vreelandse weg; t.h.v. Suikerpot (FK), een rosse vleermuis Kortenhoeft (2-4, FK) een vleermuis (kleine soort) Taludweg Hilversum (5-4, JP4e) en 9 resp. 5 reeën Horstermeer en Muiderzand (JvR).

Dank aan alle waarnemers:

JA - J. v.d. Akker	GL - Gert Langenborg
RA - R. v.d. Akker	WL - W. Leurs
JAr - J. Arens	GM - G. Mijnhout
DB - D. Muitenhuys (ringer)	HvdM - H.M.L. v.d. Meij
EB - E. Besselaar	IM - I. Mes
RdB - Rolf de Boer	RMA - R. van Maanen
CSB - C. Siemensma-van Reek	WM - W. Mijnhout
YB - Yolande Bosman	HvO - Hans van Oosterhout
PD - P. Dieperink	AP - A. Pluister
e - echtgenote	JP - J. Postma
exc - excursie	SP - S. Poelstra
EPF - Ernst Paul Fuchs	CR - C. Rieken
JF - Jch. J. Frieswijk	JMR - J.M. Reinboud
mG - mevr. Gorter	AS - A. Stoker
GvH - G. v. Houten	FS - F. Siemensma
HHdr - H. Harder	IWS - I. van Woersem-Smits
EHm - H. Hartman	AV - A. Vermeule
MH - M. Hinterring	EV - E. Verhey
MvH - M. v. Houten	EvdV - E. v.d. Velde
NP!! - N.P. Harmans	FV - Floris Verhagen
JJ - J. de Jonge	hrV - hr. Vedder
zJ - zoon Jasper	JV - J. Verhey
FK - F. van Klaveren	JvR - J. Vrakking
HMK - H.M. Kreyll	KV - K. Visser
WK - W. Kraak	PV - P. Vermeren
YK - Y. van Klaveren	EW - H.B. van Woersem
LHS - L. Hagen-v.d. Swaay	IW - I. van Woersem
s - zoons	MZ - M. Zwart

ZUID-FLEVOLAND

Kleine Zilverreiger	1 ex	30-4	Knardijk overvl.	WM/EB
Grauwe Gans	12 ex	18-4	Flevopolder ??	JV
Zomertaling	4 ex	28-3	Knardijk (2 6; 2 p)	GB
"	1 pr	15-4	Torenvalkweg	AK/RvdA
Krooneend	1 pr	27-4	Kromslootpark	AV
Toppereend	750-1000	20-3	Oostv. dijk (bij steenhopen)	JV
Grote Zeeëend	1 o	20-3	"	JV
Middelste Zaagbek	2 o; 1 6	20-3	"	JV
Sperwer	1 o	4-2	Muiderstrand	MZ
"	1 o	30-4	Knardijk	EB
Smelleken	2 oo	17-1	Z. Flevoland 26-41	fam. Vw
Steltkluit	2 ex	16-5	Knardijk	SHP
Zwarte Ruiter	1 ex	28-3	"	GB
"	1 ex	15-4	Lelystadhaven	AK/RvdA
Groenpootruiter	2 ex	1-4	Vogelweg	GB
Rosse Grutto	1 ex	22-4	Paampus haven	SHP
Houtsnip	2 ex	31-3	Knardijk	GB
Holenduif	6 ex	31-3	Nulderpad	RvdA
Velduil	4 ex	31-3	Praanweg	GB
"	1 ex	31-3	Canzengouw	RvdA
Hop	1 ex	15-4	Knardijk	RvdA
Gele Kwikstaart	7 ex	18-4	Flevopolder ??	JV
Klapekster	1 ex	28-12	Blocc van Kuffeler	PD
Spotvogel	1 ex	15-4	Hollandse Hout	RvdA
Bonte Vliegenvanger	1 6	22-4	Almaarder Hout	GB

EB - E. Besselaar
 WM - W. Mijnhout
 JV - J. Vrachting
 GB - G. Blok
 RvdA - Rick vd. Akker
 AK - A. Kiel

JV - Jacob Verhey
 AV - A. Vermeule
 MZ - Maria Zwart
 VW - Van Woersem
 SHP - S.H. Poelstra
 PD - P. Dieperink

MEDEDELING SUBGROEP NESTKASTEN

Enquete over sterfte van vogels in nestkasten rond bebouwing en openbaar groen

Van tijd tot tijd komen bij de Werkgroep Vogelsterfte berichten binnen over abnormaal hoge sterfte van jonge vogels in nestkasten die in de omgeving van openbaar groen hangen. Het gaat dan niet om de dood van enkele jongen, maar om de dood van een groot deel van of een heel broedsel. De ontdekking vindt meestal pas plaats als er enige weken sinds de dood verlopen zijn, waardoor een onderzoek naar de doodsoorzaak onmogelijk is.

Uit de meldingen werd tot nu toe niet duidelijk of de sterfte optrad door het wegblijven van één van de beide ouders of dat er nog steeds werd gevoerd. In het laatste geval kan het gebruik van bestrijdingsmiddelen of rioolslib aanwijzingen geven. Door middel van deze enquête hoopt de Werkgroep Vogelsterfte inzicht te krijgen in de omvang van de sterfte en het probleem en het beheer van het openbaar groen in de omgeving van nestkasten. Wanneer daar bij voldoende respons aanleiding toe bestaat zou kunnen worden overwogen onderzoek te doen naar de oorzaken die tot de sterfte leiden.

-
- Hoeveel kasten heeft u gecontroleerd?	
- Werde de sterfte in nestkasten een of meer jaren geconstateerd?	een/meer
- Is dit ook dit voorjaar het geval?	ja/nee
- Werden er vlak voor de sterfte nog voerende ouders gezien?	ja/nee/weet niet
- Kwam er na de sterfte nog een vervolglegsel?	ja/nee
- Waren er meer kasten waarin dode jongen lagen?	ja/nee
- Om welke vogelsoorten die in nestkasten broeden ging het?
koolmees, pimpelmees, ringmus, gekraagde roodstaart,
bonte vliegenvanger, spreeuw,.....	
(de vogelsoorten doorhalen die niet bij de sterfte betrokken waren).	
- Zijn er binnen een straal van 100 m van de nestkasten:
parken, plantsoenen, wegbeplantingen, volkstuinen, groentetuinen,
vruchtbomen	ja/nee
- zijn er aanwijzingen voor vergiftigingen door b.v. bespuitingen
of het gebruik van slib of compost	ja/nee
- Welke aanwijzingen zijn dat?
(bestrijdingsmiddelen, slib, compost, andere middelen)	ja/nee
- Is bekend waarom er werd gespoten?
Het doden van mossen, onkruid- of insectenbestrijding?	ja/nee
- Is bekend welke bestrijdingsmiddelen werden toegepast?	ja/nee
- Overige opmerkingen:	

Wilt u dit formulier na invulling voor 15 september opsturen naar:
Subgroep Nestkasten, H.W. de Soete, G.v. Amstelstraat 410, I216 cc Hilversum, tel 035-10834

Inzender:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Telefoon:

Dit geldt zeker ook voor de nestkast in UW tuin!!!!

LIJST VAN ADRESSEN DIE U HOOG KUNT HEBBEN

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : R.G. Moolenbeek, A. Voetlaan 14, Ankeveen, tel. 035-62641
Secretaresse : T. Stoker, Meidoornlaan 34b, Ned. den Berg, tel. 02945-4343
Penningmeest.: H. Hardon, Dotterbloemlaan 39, Baarn, tel. 02154-18804

Contactpersonen

Avifauna : A.P. Vermeule, Gr. Wichmanstr. 40, H'sum, te. 035-857492
Eempolders : A. van Leyden, Raboes 9, Laren, tel. 02153-86091
Nestkasten : H.W. de Soete, G. v. Amstelstr. 410, H'sum, tel. 035-10834
Propaganda : H.W. de Soete, (zie boven)
Ringonderzoek :
Vogelcursus : C.C.M. Last, Mr. J.C. Bührmanl. 46, Ankeveen, tel. 035-62099
Contr.Vogelwet: R.G. Moolenbeek, (zie boven)
Korhaan : A. Stoker, Gabriëlgaarde 42, 1241 A.M. Kortenhoef tel. 035-62478
Vogelasyl : B. v. Ingen, J. v. Schimmelstr. 6, Naarden, tel. 02159-45658
Z. Flevoland : G. Blok, Schapenmeent 109, Almere-Haven, tel. 03240-16101
Excursies : J.J.M. Hardon-v. Velsen, Dotterbloemlaan 39, Baarn,
tel. 02154-18804

Inzenden waarnemingskaartjes

J. de Jonge, v. Brakellaan 26, H'sum, tel. 035-17672

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G. Moolenbeek
Bussum/Naarden: L. Reddingius, Gr. W de Oudelaan 22, tel. 02159-42508
Hilversum : J. de Jonge
Huizen : F. Griffioen, Omroep 16, tel. 02152-52958

Contributie : f 20,- per jaar, huisgenootlid f 7,50, Vogeljaar f 15,50

Gironr. 2529179 tnv Penn. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Dotterbloemlaan 39
Baarn